

[Ole Bjørn Kraft.]

da ministeren var rede til at ville give en redegørelse, har det konservative folkeparti og venstre nu villet give den højtærede minister en lejlighed dertil. Tinget har et rimeligt krav på at få de ønskede oplysninger om forswarets materielbehov, og hvilke foranstaltninger regeringen har truffet for at afhjælpe dette behov. Det er forespørgslens mening og hensigt, og jeg håber, at ministeren nu kan give os den redegørelse, som vi i virkeligheden længe har ønsket at få.

Forsvarsministeren (Poul Hansen): Jeg vil gerne takke de ærede forespørgere for den lejlighed, de nu har givet til en redegørelse for forswarets materiel-situation. Som den ærede ordfører for forespørgerne sagde, har jeg ved en tidligere lejlighed tilkendegivet, at jeg gerne ville give en sådan redegørelse, men der forestod netop på det tidspunkt visse forhandlinger, som jeg gerne ville have overstået, inden redegørelsen blev givet. Det vil af min redegørelse fremgå, hvad det drejede sig om.

Ved gennemførelsen af forswarets organisationslov i marts 1960 stod det klart, at virkeliggørelsen af den aftalte forsvarsordning forudsatte tilgang af betydelige mængder nyt materiel til forsvaret. Nedsættelsen af antallet af kampfly i flyvevåbnet blev bl. a. begrundet med, at der fremover ville blive anvendt ikke alene dyrere, men også mere effektive fly.

For søværnet var allerede dengang aftalt et skibsbygningsprogram, hvortil USA bidrog med halvdelen af finansieringen. Dette skibsbygningsprogram var imidlertid ikke tilstrækkeligt til at opfylde de i loven fastsatte styrketal for flådens vedkommende.

Ved forhandlingerne enedes man om at omdanne hærens stående styrker til panserinfanteribrigadegrupper med forskelligestøtteenheder. Allerede denne omdannelse medførte i sig selv et øget materielbehov, hvortil kom, at en modernisering og udskiftning af ældre materiel i forvejen var tiltrængt.

Selv om der nok i et dokument fra hærkommandoen, tilstillet folketingets udvalg om forsvarsloven, var meddelt oplysninger om de vigtigste typer materiel, som enten skulle udskiftes eller helt nyanskaffes, forelå der dog ikke på det tidspunkt samlede behovsopgørelser eller beregninger af udgifterne hertil.

I folketingsudvalgets betænkning tog man summarisk stilling til materielproblemerne, idet det i forbindelse med de budgetmæssige forhold i betænkningen hedder — og her vil jeg gerne gentage, hvad den ærede ordfører for forespørgerne refererede —:

„Det er herved forudsat, at hærens tunge materiel, herunder bl. a. det materiel, der er nødvendigt til dækningsstyrkens opstilling som panserinfanteri, kan fås som våbenhjælp, at der ydes våbenhjælp til flyvevåbnet i hidtidigt omfang, og at der kan regnes med supplerende aftaler med De Forenede Stater om bygning af skibe til søværnet efter de retningslinjer, der er gældende for den allerede indgåede femårsaftale.“

I betænkningen gik man endvidere ind for de principper for opstillingen af forsvarsministeriets budget, som var foreslået i regeringens forslag, og som bl. a. indebar, at udgifterne til materielanskaffelser burde fastsættes år for år. Denne fremgangsmåde var i lovforslagets bemærkninger begrundet med, at karakteren af investeringsudgifterne, d. v. s. udgifter til anlæg og større materielanskaffelser, udelukkede, at der kunne opstilles et fast fremtidigt budget for deres vedkommende.

Efter lovens vedtagelse gik man i gang dels med at sondere mulighederne for fremtidig våbenhjælp, dels med at undersøge, hvilke større anskaffelser der måtte foretages i de nærmeste år for at opfylde lovens bestemmelser og forsvarsforligets aftaler om styrkernes omfang og art.

Som resultat af disse undersøgelser fremkom behovsopgørelser fra værnene, og de blev gennemgået først af forsvarschefen og derefter af forsvarsministeriet, som foretog